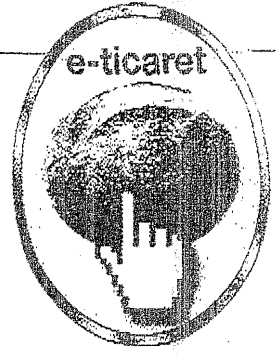

P

erakende Cağı

DOSYA

**Prof. Dr. Mustafa
TOPALOĞLU**

*Beykent Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku
Öğretim Üyesi
Topaloğlu Avukatlık
Bürosu
mtopaloglu@
mustafatopaloglu.av.tr*

Hukuki açıdan ELEKTRONİK TİCARET

Dünyada elektronik ticaret hızla yayılmakta; sanal ticaret, e-ticaret, e-commerce, e-trade ve sanal mağaza gibi kavramlar sık sık duyulmaktadır. Artık uluslararası satışlar ve ödemeler elektronik yoldan yapılmakta, özellikle elektronik bankacılık alanında SWIFT yoluyla teminat mektupları ve fon transferleri uygulamaları yaygınlaşmaktadır. Giderek elektronik fatura, elektronik konsimento ve elektronik taşıma senedi kullanımlarında artış gözlenmektedir.

Türkiye'de elektronik ticarete ilgi artmakta ve 2011 yılında elektronik ticaret yoluyla yapılan işlemlerin hacminin bir önceki yıla göre %30 artış göstermesi beklenmektedir.

Dünya Ticaret Örgütü(WTO), elektronik ticareti "mal ve hizmetlerin üretim, satış, pazarlama, dağıtımının telekomünikasyon ağları üzerinden yapılması" olarak tanımlanmıştır.

**Elektronik ticaret,
dört kategoride incelenmektedir:**

- ◆ İşletmeden İşletmeye Elektronik ticaret-(B2B E-Commerce)

◆ İşletmeden Tüketicie Elektronik ticaret-(B2C E-Commerce)

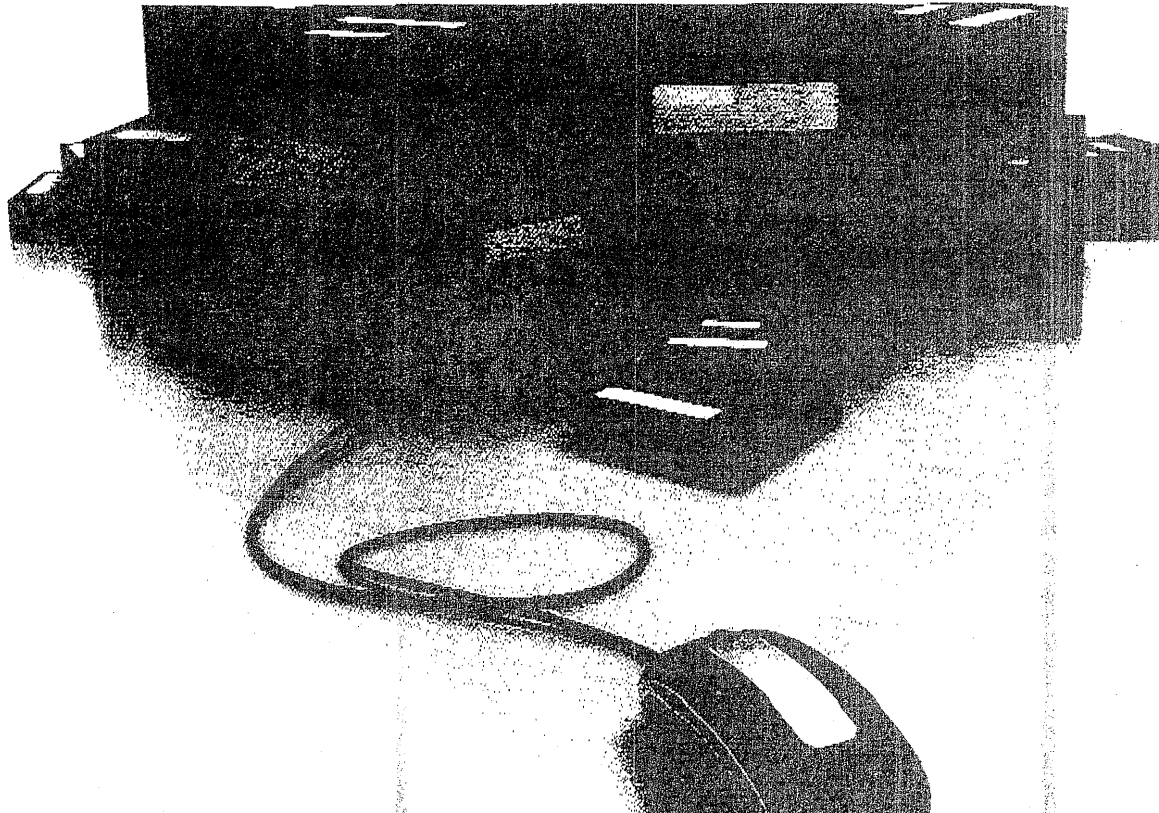
◆ İşletmeden Yönetime Elektronik ticaret

◆ Tüketiciden Yönetime Elektronik ticaret

Elektronik sözleşme...

Elektronik ticaret, internet üzerinden ve sadece elektronik iletişim araçları kullanılarak yapılır. Elektronik ticaret, elektronik sözleşme ile icra edilir. Dolayısıyla elektronik araçlar yolu ile dijital teknoloji kullanılarak oluşturulan sözleşmelere genel olarak e-sözleşme denilebilir.

İnternette yapılan sözleşmelerin çoğunda taraflar doğrudan etkileşim(interaktif) içinde değildir. Bu nedenle web sayfaları üzerinden gerçekleşen sözleşmelerde hazır olmayanlar arasında bir sözleşmenin kurulduğu kabul edilmektedir. Yine e-mail ile yapılan iletişim, tek yönlü olup, taraflar ne mekan ne de akustik açıdan aynı yerde değildirler. Bu bakımdan e-mail yolu ile kurulan sözleşmeler çoğunlukla hazır olmayanlar arasında kurulan sözleşme niteliğini taşımaktadır. Hal böyle olunca da elektronik sözleşme-

lere Borçlar Kanununun hazır olmayanlar arasında kurulan sözleşmelere ilişkin hükümleri uygulanır.

Elektronik sözleşme, ilgili web sayfasındaki kabul/submit kutusuna basılarak kurulabilir. Bu tür elektronik sözleşmelere tıklama (click-wrap) sözleşmeleri denilmektedir. Esasen elektronik sözleşmeleri güvenlik açısından elektronik imza kullanarak yapmak, en güvenli yoldur. Türkiye'de 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 23.01.2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak dijital imza tabanlı elektronik imzayı hukuk hayatımıza dahil etmiştir. Elektronik İmza Kanunu'na göre, "elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı-ESHS" kurumlardan alınan elektronik sertifika ile, daha doğrusu şifreleme cihazları ile, atılan imzalar hukuki açıdan ıslak imza ile aynı değere sahiptir. Ancak, elektronik imza ile elektronik ortamda bono ve çek düzenlenmesi ile banka teminat sözleşmesi akdedilmesini kanun yasaklamıştır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girecek olan 6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu, elektronik ticaret ve elektronik imzaya ilişkin önemli hükümler getirmiştir. Buna göre, tacirler arasındaki diğer tarafı teminüde düşümeye, sözleşmeyi feshetme veya sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbar ve ihtarlar elektronik imzayla yapılabilir (m.18). Ticari defterler elektronik ortamda tutulabilir ve ticari işletmeyle ilgili her türlü belge elektronik ortamda saklanabilir (m.64). Yine sermaye şirketlerinde genel kurul veya yönetim kurulu toplantılarının elektronik ortamda farklı yerlerden yapılması mümkün hale gelmiştir. Bununla birlikte, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1524.maddesine göre, sermaye şirketleri bir internet sitesi açmak ve kanunda belirtilen asgari içeriği bu internet sitesinde yayımlamak zorundadır. Cezaî yaptırıma bağlanmış bu zorunluluğun amacı, bilgi toplumunda şeffaflığı sağlamak; şirketle ilgili bilgilere, şirketin yaptığı açıklamalara, çağrılara, beyanlara, raporlara ve finansal tablolara herkesin erişimini mümkün kılmaktır.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 9/A maddesine göre, tüketicilerin internet üzerinden kuruldaki sözleşmeler mesafeli sözleşme sayılır. Bilgisayar yada internet üzerinden yapılan pazarlama yöntem-

mine de "Online Shopping" denilmektedir. Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliğinde, mesafeli sözleşme sayılan elektronik sözleşme içeriğinde taraflar ve sözleşmeye ilişkin bilgiler, mal ve hizmetin fiyatı, ödeme şekli ve ödememe (temenüt) halinde ortaya çıkacak hukuki durumların yer alması zorunlu tutulmuştur. İnternette yapılan mesafeli satışlarda, tüketici, yedi günlük sürede hiçbir gerekçe göstermeden malı geri vererek sözleşmeden cayma ve ödediği bedeli geri alma hakkına sahiptir.

Perakende[®]

ALİŞVERİŞ KÜLTÜRÜ DERGİSİ Eylül - Ekim 2011 Sayı 16 Yıl 3

CAG

Tüm yönleriyle
e-ticaret

19-20 Ekim Lütfi Kırdar - İstanbul

11 PERAKENDE
GÜNLERİ
RETAIL
DAYS 11 2

TÜM MARKETLER
com